

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . K 10—
Fél évre . . . . . 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYILVÁNTARTÓI SZÁMA: 50 286.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyeljesítő:
STRAUSZ SÁNDOR.

Vendégségben.

Ugyanabban az időben, amikor a bolgárok királya Bécsben vendégségben járt, Petár király Aidipszoszban Euböa sziget partján sétálgatott és elmerült annak szemlélésében, hogyan vetik ki a görög halászok hálójukat.

Még nincs régen, hogy a szerb király egészségének helyreállítása végett Aidipszoszba érkezett. Szalonikiban még reményektől duzzadt a szíve; számított az antánt segítségére és bizalommal telten beszélt arról, hogy Franciaország és Anglia biztosan meg fogják menteni őt és országát, ha már Oroszország oly csufosan cserben hagyta őket.

Időközben azonban elkallódott Petár király kormánya. A szerb parlament roncjai Nizza mellett vetődtek partra és a szerb hadsereg maradványai az őket vendégeknéklátó görög hatóságoknak sok kellemelenséget okoznak.

Igy a véni Karagyorgyevicsnak nem maradt más hátra, mint francia hadihajóra szállani, mert a görög kormány nem akarta vállalni elszállítását, nem lévén kéjutazások céljára elegendő közszene! Még csak ez hiányzott! Kéjutazásnak nevezni Petár visszavonulását Euböára!

Euböa magányos fürdővendége ráér most gondolkodni azon, minő mulandó minden e földön. Amilyen érdekes lehet nézegetni a görög halászokat, oly bizonyos, hogy a szerbek királya közben még más szellemi szemléldésekre is adja magát.

Ejjeli támadás.

Írta: Fenyves Dániel.

Az Isonzó frontra leereszkedett a ködös, sötét éjszaka. Egy csillag, egy tenyérnyi tiszta hely sem az égen; olmos, sötét felhők vontak rá fekete palástot. Az eső apró cseppekben szitál. Átláthatatlan köd borít mindent. Tíz lépésre sem látni. Nehéz, fullasztó a levegő, még a szellő sem rebben, elfáult minden. A csend nyomasztó, mintha nagy viharok, pusztító vulkánok volna előjele.

Talán nem is harctéren vagyunk, hanem egy kihalt, élettelen területen. Még az olasz figyelők percnkénti lövései sem hallatszanak. Nem katognak az olasz puskák; talán ők is érzik, hogy valami készül.

Valami rendkívüli fog történni. Halotti, néma csend. A harcosok behúzódtak fedezékeikbe. Csúpan néhány ember áll egy-egy lőrénél: feszülten, szorongó lélekkel figyel előre. Valami kimondhatatlan érzés vett rajtuk erőt. Vártak, vártak valamire, hogy mit, maguk sem tudták.

Jóval hátul a rajvonal mögött, ahol az ezredparancsnokság van, mozgalmassab az élet. A bejárat gondosan eltakarva, hogy semmi szó, semmi hang ki ne jusson; az ég szálgyertyának még egy halvány fényugara se hatoljon ki. Többen

A szélvihar elsöpörte őt is, miniszterei is.

Egykor az oroszokdagasztotta, feszített vitorlákkal kelt utra, hogy megsemmisítse a szomszédos monarchiát, megnagyobbítsa a Balkán-háboruban rabolt területet és megalapítsa azt a Nagy-Szerbiát, melyről ő és fiai oly merészen álmodtak. Mint a muszka tervek akaratlanküli bábja, biztosra vette, hogy Oroszország szét fogja zuzni ellenségeit és a szerbeket nagy dicsőséghez fogja juttatni.

Ezek az álmok szétfoszlottak és elillantak. Euböa fürdőszállodájában pihen ki a vén Karagyorgyevics fáradalmait, miket a »nagyserb hadjárat«-ban el kellett szenvednie. Nisben, hol tündező dicsőségének utolsó heteiben még annyira kérkedett, Vilmos császár és Ferdinánd király találkoztak és Szerbia megszabadult legnagyobb ellenségeitől: királyától és kormányától.

Fájdalmas mosoly lepheti el a belgrádi konak egykori lakójának beteges arcát, ha megtudja, hogy parlamentjének nyomorúságos töredéke Nizzában ül össze, amihez humoros módon Petár király beleegyezését is kikérték. Tartsanak üléseket, gondolhatta, nekem itt vannak görög halászaim és megtanulom most, hogyan jutnak a halak horogra. Így mindenkinek meg van a maga mulatsága. . . . De a fájdalmas mosoly eltűnhetett, amikor tudomására jutott, mily szívesen fogadta uralkodónk Ferdinánd cárt.

De ezzel még nem ürítette ki a keserűség poharát. Meg kellett még neki is, hűségese parlamentjének is érnie, hogy Pasic csepürágó truppját — épp úgy, mint előbb Rómából — Nizzából is mint alkalmatlan idegeneket, ripacsokomediásokat kiutasítsák.

álldogálnak egy kis asztal mellett, melyen tékép s jegyzetek fekszenek.

Az őszhajú, okossemű ezredes látszik elnökölni, s szinte suttogó hangon magyarázat tisztejeinek s kéri azok véleményét, melyet tiszteletteljesen, de halkán nyilvánítanak. Feszült figyelemmel lesik parancsnok szavát. Néha-néha összedugják fejüket a tékép felett, jól megnézik az ezredesmutatta helyet s azután figyelemmel hallgatják ismét szavait. — Fontos dolog készül. Rajvonalunkhoz közel egy olasz előretolt állás, mely közelségével lehetetlenné tesz minden harci mozdulatot, mindent kikémmel s szintelen tüzelésével a legcsekélyebb mozgást meggátolja. Ezt az állást kell ma éjjel meglepő rajtatűtéssel elfoglalni. A csoport, melyre a támadás kivitele van bízva, már megalakulva fekszik egy másik kavernában. Csúpa viharezett, számos útközben részvett, többszöriösen kinttetett hős fiúk ezek, kik szaporítani akarják fejükön a babért, nagyobbítani a magyar dicsőséget s mint már számtalanszor, most is önként jelentkeztek arra, hogy ezt a fontos megbízatást végrehajtsák, az állást elfoglalják és meg is tartják. Mintha nem is a halál torkában volnának, olyan nyugodtan füstölnek az illatos cigaretták. Beszélgetnek az édes otthonról, a szeretteikről. Szülőfölről, hűvesről, apró gyermekekről s az ifjabbak kedvesükről. A hős nyolcvan honvéd nem fél a haláltól, megismerte azt számtalan esetben, de kész életét is odaadni a Hazáért.

Euböának enyhe a klímája és Aidipszosznak elragadtató, gyönyörű a partja. Sok betegségre lehet ott irt találni, de ki mondhatja meg, hogy ott lelkifurdalások is gyógyíthatók-e?

Téli ruhát a katonáknak!

A magyar nőkhöz!

A magyar katona még mindig a harcmezőn áll s acélkarjával, vére hullásával védi hazánk szent ügyét. A tél beköszönt; belepi a hó a harcmezőket. Az észak dermedő szele zúg végig a végtelen orosz síkságon, Tirol kopár sziklái és szerbiai hegyei között. Mindenütt ott találja a magyar harcost, aki küzd az ellenséggel, szembe néz vészsel és viharral, harcol és szenved értünk, a hazáért, a szebb jövőért. Magyar asszonyok! Gondoljatok minden nap, minden percben a küzdő és szenvedő katonákra és dolgozatraik értük. Készítsetek a számukra meleg téli ruhákat: kötött sálakat, érmelegítőket, térdvédőket, kezttyüket. Az ezekhez szükséges pamutfonalat a »Hadsegélyező Bizottság«-utján lehet megszerezni. A fonál ára kg.-ként 15 K. Jelentse be minden jöszivű magyar nő »Zalaegerszegi népszerű irodá«-ban vagy a községi előljáróságoknál, hogy mennyi pamutfonalat hajlandó átvenni és feldolgozni. A bizottság gondoskodni fog a pamut beszerzéséről s megküldéséről. A téli melegruhák készíttési módját tartalmazó utmutatást minden pamutküldeményhez. Hadsegélyező Bizottság csatolni fogja. Balázs Béla főispán, a Hadsegélyező Bizottság elnöke.

Csúpan a vezető tisztre nézve nincs még megegyezés. Az őszhajú, jóságos ezredes ismertette a helyzet fontosságát, tudomásukra hozta a vállalkozás nehézségét, veszélyességét. Ő választani nem tud közülök, mert mindegyiküket egyformán szereti, becsüli. Így kéri az urakat, aki bátorságot érez magában s bízik a feladat sikeres megoldásában, az jelentkezze. És a tisztok a hősök hősei példaképei mind jelentkeztek.

»Döntsen tehát a sors.« mondta az ezredes. Tizenkét egyforma papirosra felírtak 12 nevet s egy megviselt, golyófürta sapkába dobták bele.

Az ezred segédtisztje húzta ki a neveket. . . . Már tíz . . . már a tizenegyedik kúnn van. . . . A sors Nemes főhadnagynak juttatta a feladat végrehajtását. Szó nélkül hajította meg magát parancsnoka előtt s emelt fővel, büszke öntudattal állt bajtársai között. Büszke volt, hogy ily fontos feladatot neki kell elvégeznie. A többiek frigy szemmel nézték, szeretett volna bármelyikük a helyében lenni. S az ifju, deli főhadnagy, akire még szép élet tekintett, bátran vállalkozott neki menni. . . . talán a halálnak.

Az ezredes megegyezzer röviden körvonalazta a dolgokat s kiadta utolsó parancsait.

»Az urak megértették?«

»Igen« hangzott a válasz.

Azután Nemes főhadnaghoz lépve így szólt:

»Köszönöm hűségese önfeláldozását.

Adja a Mindenható, hogy sikertőljön.

KÜLÖNFÉLÉK.

A legdrágább szerzemény...?

Ha van vágya szenvedő szívemnek,
Amiért eped, mit óhajtván vár;
Nem földi kincs az, sem édes mámor,
Sem a tavassz, avagy napsütött nyár.
Földi kincs, szép tavassz, csalfa Amor,
Mind elpártol és minden eltűnik!
Es az egy csak, ami soh' se szűnik,
Ami Te adtál Szőke!... s ez a Hit.

Ha volt vágya valaha szívemnek,
Amiért eped, mit óhajtván vár;
Csak a Hit az, amit Tőled kaptam,
Az eleven, tőrtre kész és szilárd.
Es az, mire réges-régen vártam,
Mely megtanított tűrni, szenvedni.
— Uram!... add a síromig megvédeni,
Azt a Hitet, azt, amit... Ó adott.

Hajdinyák Sándor.

— **Halálozás.** A csáktornyai járás közgazgatásának halottja van, Szalmay József, a járás érdemes főszolgabírája, életének 54. boldog házasságának 17-ik évében, hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után i. hó 22-én d. u. 6 órakor elhunyt. Szalmay József 1907 óta állt a járás élén, mint főszolgabíró s mindenkor buzgón teljesítette járásfőnöki tisztségét. Temetése február 24-én d. u. 5 órakor történt a város és járás közönségének őszinte részvétele mellett. A járás jegyzői testületileg jelentek meg a temetésen Szilágyi Dezső tb. főszolgabíró vezetésével. A vármegyét Kolbenschlag Béla főjegyző képviselte. Csáktornya városa, a járás jegyzői kara s a vármegye koszorút helyezett el a koporsóra. Özvegyén, szül. Stefáns Paula úrasszonyon és fián kívül nagyszámú rokonság síratja az elhunyt főszolgabírót. Nyugodjék békében!

— **Házasság.** Grünwald Illés dr., a csáktornyai hítköztség főrabijja, ma d. u. 3^{1/2} órakor esküszik örök hűségét a csáktornyai izr. imaházban Strausz Sándor csáktornyai könyvkereskedő s lapunk kiadója kedves lányának, Rikicának.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a csáktornyai m. kir. áll. tanítóképző intézet igazgatótanácsában megüresedett egyik igazgatótanácsosi tisztségre

ségre Hajós Ferenc dr. csáktornyai ügyvédet, országgyűlési képviselőt nevezte ki.

— **Katonai áthelyezés.** Woslar Nándor cs. és kir. ezredorvos, a csáktornyai tartalékkórház parancsnokát, a laibachi kórházhoz helyezték át.

— **Kitüntetés.** Örömmel értesülünk, hogy Öfelsége a király Wollák Béla tüzér tüzemestert az ellenség előtt tett érdemes szolgálataiért a II. osztályú ezüst vitézségi érdemrenddel kitüntette. A kitüntetést kiérdemelte, mert a doberdói fennsikon, mint tüzér megfigyelő a rajvonalba, gyilkos tüzérek közt, lehetővé tette, hogy a mi tüzérségünk az ellenséges ütegekben nagy károkat tehetett. Wollák Béla a kitüntetést február 17-én kapta meg, amikor maga a hadtestparancsnok tűzte a mellére elismerő szavak kíséretében a vitézségi érmet.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Csere Sarolta stridóvári és Kara Irén bodolai áll. elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **Uj óvodónő.** A muracsányi közs. iskolaszék az ottani közs. óvodánál megüresedett óvodónői állásra Blazsincsis Irma okl. óvodónő választotta meg.

— **Nevelői megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a csáktornyai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző-intézetnél megüresedett egyik nevelői állásra Mátis Endre okl. nevelőt helyezett át a kolozsvári áll. tanítóképző-intézetből.

— **Koszorúmegváltás.** Szalmay József főszolgabíró elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén Pethő Jenő és dr. Kraschovetz Ignácné urasszony és dr. Isoó Victor a Vöröskereszt egyik helybéli fiókjának 20—20 K-t adományoztak, miért az egyesület elnöksége köszönetet mond.

— **Adományok.** A Csáktornyai Takarékpénztár a helybéli jótékony ker. Nőgyűletnek 100, a tüzoltóságnak 100, a kórházalaprak 300; a Muraközi Takarékpénztár a helybéli jótékony ker. Nőgyűletnek 100, a tüzoltóságnak 80, a városi szegényalaprak 100 s a kórházalaprak 250 K-t adományozott, mely adományokért a város előjárósága hálás köszönetét tolmácsolja.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt szá-

mában »Elített hadiszállítók« hírünkben beszámoltunk a hadiszállítások körül elkövetett visszaélések ügyében hozott bírósági ítéletről. Ez alkalommal megemlítettük, hogy Székely Vilmos szállítót a törvényszék a vád alól felmentette. Most Székely Vilmos csáktornyai bankhivatalnok kérésére kijelentjük, hogy ennek a névnek közlése felcserélés alapján történt, amennyiben az itteni élelmezési szállítót nem Székely Vilmosnak, hanem Székely Ferencnek hívják. A névcseré különben a fővárosi lapokban történt, amelyekből a kérdéses közleményt átvettük.

— **A Hadsegélyző működése.** A nagykanizsai Hadsegélyző buzgón fejt ki működését a jótékony szolgálatában. A múlt héten ebben az érdekes művészestélyt rendezett, mely 1888 K tiszta anyagi sikerrel járt. A programot áttekinthető, jól esik megállapítanunk, hogy ennek egyik fényes pontját, a Prologot, Samuelly Ottóné töltötte ki, aki a 2 év előtti március 15-iki ünnepélyen Csáktornyan is elragadtatta a közönséget a Robespierre szindarabban eléjtett szerepével. A nagykanizsai Zalai Közönség a következő recenzióval kíséri Samuellyné szerepét: »Az első szám a Prolog volt. Szerzője a lantnak, a költészetnek valódi hőse. Tehetségét, erejét, formaérzékét a Prolog minden során, minden szava eléggé mutatja. Samuelly Ottóné adta elő, a Nemzeti Színház klasszikusainak művészetére valló érzékkel, betanulással, hangsúlyozással s előadása nyomán a lelkekhez tapadt a Prolog mélyeséges értelme. A tetszés v. hara zugot fel a hallgatóság sorából s hullott az előadás babérajaként Samuelly Ottóné felé.«

— **Gazdát cserélt.** A Csáktornyai Faipar Laendler Aladár és Gebr. Freundlich cég összes vállalatát a Hazai Fatermelő r. t. részére adta át. Ennek következtében a csáktornyai telep is ennek a vállalatnak a birtokába ment át. Miután Csáktornya képviselőtestülete az erre vonatkozó bejelentést tudomásul vette, illetőleg hozzájárult, az át ruházást a vármegyei törvényhatóság is jóváhagyta. Az üzem a telepen eddig munkahiány miatt szünetelt, azonban most örömmel értesülünk, hogy az ismét folyamatba tétetik, még pedig fenti ok miatt orosz hadifoglyok igénybevételevel. Ugy halljuk, 60 ilyen hadifoglyot fognak az ipartelepen foglalkoztatni.

— **A vármegye egészségügye.** Zalavármegye egészségügye m. év november és december hónapokban az alispáni jelentés szerint nagyon kedvező volt. Bejelentésre kötelezett fertőző betegség 707 esete merült fel, ebből roncsoló toroklobra 62 (halálozás 10), hasi hagyományra 108 (8), vörhenyre 195 (22) kanyaróra 280 (17), vérhasra 26 (1) stb. eseti.

— **Népesedési statisztika.** A vármegye területén az év két utolsó hónapjában született 1430, elhalt 1827 egyén. Az utóbbiak tehát 397 lélekkel mulják fölül az elsőket. Legnagyobb születés a perlaki járásra esik (203), a csáktornyiban 190 született. De míg az elsőben 6 szaporodás van, utóbbi járásban 40 apadás mutatkozott, miután 230 halálozás történt. A letenyei és perlaki járást kivéve az egész vármegyében mindenféle apadás konstatalt.

— **A gyufa árusításának korlátozása.** Legújában intézkedés történik, hogy a kö-

Vezéreljen vissza épségben s nem fogunk rólad megfélemlíteni. — Most pedig uraim, kiki foglalja el a helyét, legyenek résen s a meghatározott időben a csapat hajtsa végre a tervet.

Mindenik részéről egy néma meghajlás volt a felelet s a kavernát elhagyták. A koromsötét éjben kezét fogtak Nemes főhadnaggyal. Azok a forró kézzorítások voltak a búcsú, a szerencse, a viszontlátás kívánatai. Azután ki-kí századához ment. Nemes is felkereste csapatát, hogy a még hátralevő néhány órát, levélírással töltsen. Azután ismét csend lett.

* * *

Éjjel tizenkét óra! A kavernából fekete kísértésként jó ki nyolcvanegy alak. Csendesen, futva haladtak a futóárkon fel a rajvonalba. Óvatosan lépkedtek a köveken, a sziklákon, hogy a legcsekélyebb zaj se árulja el szándékukat. A rajvonalba a kérdéses állással szemben elhelyezkedtek s várakozott mindenki az indulás jelére. Pár percnél várakozás után csendben hallhatóvá lett a halk »psz« jel. Puskáját mindenki a nyakába akasztotta, szuronyát a szájába vette s mint a macska, kúszott át a nyolcvanegy félelmet nem ismerő alak a fedezéteken, drótkadályainkon.

Amint túlértek rajta, lélekzetfojtva, minden neszt kértülve, hason kuszva izykeztek elérni a 35—40 lépés távolságra lévő ellenséges állást. —

— A néma csendet hirtelenegy villanás s egy

dörrenés törte meg. Az olasz figyelő valamit észrevett talán? — — — Mégse! Utána ismét halálos csend lett. — — —

— Hirtelen egy elfojtott füttyszó hallik s nyolcvanegy bátor oroszlan ugrik be az ellenséges állásba. Egy hangot nem ejtenek, egy szót nem szólnak. Onnét csak a szurony csattogás s néhány hörgés hallatszik. A semmit sem sejtő figyelőket leszúrták, a többinek, mielőtt a meglepetésből felocsudtak volna, száját betömtek s már vitték is őket hátra, a fogságba... Az állás visszavivhatatlanul a miénk. A hősök abban a biztos tudatban helyezkednek el, hogy őket még a pokol ördögei sem űzik ki innét. Az ezredeshez pedig megy a jelentés, hogy a feladat megoldása veszteség nélkül sikerült. A jó, ősz ember örmkönyekkel szemében borul asztalára. Talán azt gondolja: »Bűszke lehet az a nép, amelynek ilyen fiai vannak.«

* * *

Csend! — — — csupán a megeredt eső egyhangú zuhogása hallatszik. A felhők mögött a magyarok jószágos Istene örül fiai győzelmének S odahaza a kis gyermekek, hű hitvesek, jó szülők álmognak mosolygón, édesen az apák, férjek s fiuk örök dicsőségéről, győzelméről.

Olasz harcér 1915. XII. 14.

zónság részére a gyufa is korlátozottabb mértékben álljon rendelkezésére. A gyufa árát felemelték, most pedig nehezebben lesz kapható, mert a gyufa gyújtóanyaga hadicélokra kell s a munkaerő is megfogott. A gyufával tehát takarékosággal kell bánni ezen túl.

— **A franciák vesztesége.** A francia hadügyminiszter bejelentette, hogy a francia rokkantak száma 1 millióra rúg. Az elesettek száma 1 millió nyolcszáz ezer ember.

— **A rokkant katonák ellátása.** Az állam a rokkant, vagy a háboruban megcsökkenett keresetképességű katonákról gondoskodni kíván, hogy hasznos tagjai lehessenek a társadalomnak. Teljesen külön intézményeket, kórházakat állított fel, amelyekben a rokkant katonákat nemcsak a teljes gyógyulásig kezelik, hanem tanítják is hasznos munkára. Vannak ezenkívül külön rokkant-kórházai a betegeknek. Súlyos tuberkulózist és más betegségeket is kapnak a katonák a harcúton s emiatt bocsátják el őket a katonaságtól. Az állam az így lötkerment emberekről is gondoskodni kíván. Szanatoriumszerű kórházakban ápolják őket addig, míg munkaképességüket vissza nem nyerik a megélhetésük arányáig. A kormány azokra is kiterjesztette a gondoskodást, akik már mint rokkantak elbocsátottak a hadseregből. Aki igazolni tudja, hogy katona volt a háború alatt és katonaszkodása közben vált rokkanttá, azt teljesen ingyen veszik föl ezekbe a kórházakba és gondoskodnak arról is, hogy onnan kijövet munkát kapjon. A miniszterelnök utasította a hatóságokat ennek minél szélesebb körben való nyilvánosságra hozatalára.

— **Rokkantak javára.** Lapunk egyik múlt számában felhívást tettünk közé a nagykanizsai Hadségélyző Bizottság részéről, a Rokkantalap gyarapítása céljából, melyet a 48-as gyalogezrednek Pilsenben állomásozó tisztikara alapított, a 48-ik gyalogezred legénységű állományához tartozó rokkantak segélyezésére. Most a közigazgatási hatóság fordul ebből a célból a jószívű közönséghez, hogy a rokkantak felsegélyezésére, esetleges adományait a községek előjáróságainak átadni szíveskedjék.

— **Választók írásbeli vizsgája.** A választóknak az 1913. évi 14-ik t. cikk alapján az írásbeli tudást igazoló vizsgálat tárgyában elrendelt vizsgálat Csáktornyan Szilágyi Dezső tb. főszolgabíró elnöksége alatt e hó 21-én tartott meg a városháza tanácstermében. A vizsgálatot Polyák Mátyás áll. el. isk. igazgató vezette. A vizsgálaton heten jelentek meg, akik mindnyájan képesítetteknek nyilvánították s ennek alapján ezen a címen választójogot nyertek. A háborúra vall, hogy míg tavaly 97-en, az idén csak 7-en jelentkeztek erre a vizsgálatra.

— **A háború.** A háború a múlt héten sem állt meg a valami érdemleges fordulattal. Mindenfelé folynak az előkészületek, hogy a döntő harcok megkezdődjenek. Albániában Kövess és az albánok seregei Durazzó már teljesen bekerítették, a bolgárok pedig Beratot foglalták el, mellyel Valona alá kerültek. Már is kemény harcok folynak úgy az olaszokkal, mint Esszad pasa seregeivel. Ellenségeink az első érdemleges veszteséget már meg is kapták, mire menekülésszerűen Durazzó belső védelmi övezete mögé vonultak vissza. — A nyugati harctéren a németek szép sikert arattak megkezdett harcaikkal, amennyiben Soucheznél

egy fontos árok felrobbantása folytán 359 franciát fogtak el s a Maas magaslatocon egy 10 km. hosszúságban kiépített állást foglaltak el, miközben több mint 3000 foglyot és még át nem tekinthető hadianyagot veszítettek a franciák azóta Verdun alá kerültek s még 7000 franciát kerítették kézre. — A beszarabiai fronton nyugalom van, de egy orosz újság híradása szerint a központi hatalmak ott egy milliónál nagyobb sereget koncentráltak, ami első jele a központi hatalmak seregei általános átcsoportosításának. — Az olasz fronton erős tűzharok folynak, közben egy-egy rohamra is vállalkoznak az olaszok, de minden esetben visszavonulni kénytelenek. Az olaszok vállalkozásait illetőleg meg kell emlékeznünk a légi harcokról melyet Laibach ellen indítottak, de pórul jártak, mert míg a repülőraj Laibachban kárt nem tett, az ostromló repülők közül az egyiket leszállásra kényszerítették repülőnk. — Mig tehát Európában ügyünk változatlanul jól áll, addig Ázsiában a hadiszerencse egy kissé elpártolt tőlünk. Az orosz tulerő a törökök fontos várát, Erzerumot, példátlan veszteségek után február 19-én bevette. A török védősereg legnagyobb része elmenekült ugyan, de azért mégis vagy 70 ágyú és 5000-nél több török az oroszok hatalmába került. Ezzel azonban a kaukázusi harctéren még nem végződtek a harcok, mert a török hadsereg Erzerumtól 18 km. nyire nyugatra újból koncentráldódik, hogy az oroszokat előnyomulásukban feltartóztassa. — Gyász érte azonban hadseregünket Salzburchban, ahol két hólavina rettenetes katasztrófát zúdított egy szkicsapatunkra. A szerencsétlenségnek 55 halottja és 49 sebesültje van, azonkívül 30 eltűnt jelentettek be. A nemzet géniusza búsan hajtja meg a kegyelet zászlaját mártírhalt derék hőseink tetemei fölött!

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Lopert Ferenc, Básek Mária, Stern Sándor. — Meghaltak: Özv. Szivoncsik Jánosné (86 é), Mekovecz Mária (15 é), Horváth Balázs (40 é), özv. Kovács Józsefné (53 é), Toplek István (43 é), Heinrich Henrik (84 é), Czilár Franciska (72 é), özv. Hartmann Adolfné (67 é), Guttermann Ferenc (88 é), Zabrdac Sebők (29 é), Chvala Vencel (21 é). — Házasságot kötöttek: Burgolits István és Schmidt Olga, Simai Imre és Hirschmann Róza.

— **Elveszett szivarkatárca.** F. hó 10-én este 9 órakor, a Zalaegerszeg—Csáktornyai vonatban Muraszterdahely állomáson az 1668 számú II-ik osztályú kocsiban benn maradt egy ezüst szivarkatárca ezen felrattal: »A hálás automobilisták« 1903. A megtaláló és átadó 10 korona jutalmat kap a szerkesztőségben.

— **Tizenegy hónap után.** Muhárics Miklós, muraszterdahelyi földmives, ki Przemysl eleste alkalmával (1915. márc. 22.) orosz fogságba jutott és azóta nem adott életjelet magáról, Samarkandból 1916. február 17-én, tehát 11 hónap után levelezőlappal értesítette szüleit, hogy él és egészséges.

— **Mátyás napja.** Ez évben Mátyás ugrása volt a nemes apostol nevenapjának évfordulója, mert nem február 24-ikére, hanem a következő napra, 25-ikére esett Mátyás napja. Ennek az év természete az oka, mert az 1916. év szökőév a csillagászat jóvoltából. Mátyás napja különben, a néphit

szerint, az időjárás fordulópontja. Töri a jegel, ha van, s ha nem talál, csinál jegel. Ezáltal azonban a népies meteorológia tapasztalata nem érvényesült. Meri Mátyás apostol az idén sem nem talált jegel, sem nem csinált. Lucskosan köszöntött be. A szakadó eső a szép hólepedőt, meli, az öreg földet előzőleg egy pár napon át téliessen borította, teljesen eltakarította s ahelyett, hogy jegespincéink az ő jóvoltából jeggel telhelnének meg, utcáink degasztó sárban úsznak.

— **Rézgálic.** A földművelésügyi miniszter, a törvényhatóságokhoz intézett leirat szerint, a gazdáknak az idén jelentékenyen több rézgálicot juttathat, mint tavaly. A rézgálic szétosztása a törvényhatóságok útján már márciusban megkezdődik s folytatódik mindaddig, míg a rézgálicot a szőlőbirtokok idejében megkaphatták. A gálic kilogramja nem lesz több 3—4 K-nál. A törvényhatóságok a rézgálicot a szőlősgazdák szőlőterületének arányában akként kötelesek kiosztani, hogy minden gazda egyenletes kulcsa szerint aránylagosan kapjon gálicot. A miniszter lehetőleg arra is fog törekedni, hogy a szőlősgazdák jövő évi rézgálicukat is már most biztosíthassák maguknak.

— **A »Vasárnapi Újság«** szenzációs képeket közöl Ferdinánd bolgár király látogatásáról Iohannisállásunkon, nemkülönben különböző harctereinkről különös érdekességek azoknak a képes plakátoknak a másolatai, a melyeket az orosz hadvezetőség adott ki népe biztatására a háború eseményeiről. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László és Heyking grófnő regénye, Szőlősi Zeigmond tárcacikke, cikk Ruszkij tábornokról. Egyéb közlemények: Konyovics magyar tengerészeti repülő képe s a rendes heti rovatok: a háború napjai, irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálórák stb. A »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre öt korona, »Világkrónika«-val együtt hat korona. (Budapest, IV., ker., Egyetem-utca 4.)

— **43—50 évesek felmentése.** A 43—50 éves népfőlkölknek be kell vonulniok. Ezt jelentette ki a honvédelmi miniszter egy interpellációra tett válasz keretében. Azt azonban lehetőnek tartja s erre vonatkozólag már rendelet is ment a hatóságokhoz, hogy tekintettel a közéletmezésre igen nagy kihatással bíró mezőgazdasági munkálatokra, a járási tisztviselők és városi hatóságok a halaszthatatlan mezőgazdasági munkálatok elvégzése céljából még be nem vonult vagy érvényes felmentés alapján még otthon tartózkodóket felmentésüket, illetőleg újbóli felmentésüket kért egyéneknek igen kivételes és sürgős esetekben megengedjék, hogy a felmentési kérvényük elintézését tartózkodási helyükön bevárhassák. Ezeket az engedélyeket azonban a bevonulás ideje előtt és oly időben és táviratilag kell a felmentést engedélyező katonai (honvéd) hatóságnak bejelenteni, hogy a megadott engedély szükség esetén idejében hatályon kívül helyezhető legyen.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok kik szeretett jó férj és apa elhalálózása alkalmával bánatukat enyhíteni és részvétüket kifejezni szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Özv. Szalmay Józsefné és fia.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novina, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cijena je:
Na celo leto . . . . K 10—
Na pol leta . . . . > 5—
Na četvert leta . . . > 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i ta računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnici:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Durazzo je obkoljen.

Grčka vu nepriliki. - Vu Majlandu su naši replani velike kvare zrokuvali taljanom. - Taljanski zrakoplovi nad Laibachom. - Pri obdelavanju polja moraju gospodari jeden drugomu na pomoć biti. - 44—51 lětni moraju nuter rukovati. - Francuzi su doli strelili jednoga Zeppelina. Nemške pod vodom plivajuće ladje.

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Vu Albaniji su se naše vojske zjedinite vu prošlim tjednu s bulgarskom vojskom, pak obkolile festung Durazzo zvanog. Ovoga festunga jeden děl one srbske čete braniju, koje su iz Srbije pobile, nadalje talijanske i nekoje albanske čete. Februara 18 ga su naši vojniki pod vodstvom generala Kövessa taljanske šerege nadvladali, koje su pred festungom bile. Odzeli su od njih Kavaja zvano mesto i s tem su na suhoj zemlji zapri sve, iz Durazzoa van vodeće pute. Katoličke vere albanezeri našoj vojski pomažeju. Vezda budu naši, pak bulgarski šeregi na festung Durazzo navali. Ako budu naši vojniki prevzeli Durazzoa, onda budu tam se nahadjajuči neprijatelji samo čez morja pobegnuti mogli, gde pak jih naše ladje čekaju.

Francuzi, pak englezi su med tem sa svojimi šeregi vu okolici Salonikija sva mesta naseli i mnogo grčkih otokah prisvojili, željeznice i telegraje od grkov odzeli i tak počeli s njimi beratati, kak da bi ova mesta, otoki i željeznice njihove bile. Grki su protestirali proti tomu, ali francuzi, pak englezi na grčko protestiranje nikaj nedaju. Vezda čeli svēt čeka, kaj bude grčki kralj napravil, pak je li nebude svojom vojskom se suprot stavil ovim nepozvanim gostom.

Rusi su 11 ga o. m. pri Tarnopolu na severo-zapadu odzeli od nas jeden jarek, kojega su jim naši ostaviti morali. Ali 12-ga o. m. rano jutro su naši vojniki opet odzeli od rusa ovoga prisvojenoga jarka, pak jih iztirali. Februara 16 ga su nemški replani bombe metali na Dünaburg zvano mesto i rusom mnogo kvara napravili. Vu drugih mestih na ruskim bojnomo polju bil je čeli tjeden mir.

Vu Francuzkoj su nemci vu prošlim tjednu srečno vojuvali proti francuzu i englezu. Odzeli su od francuzov 2800 metrov dugi jarek, polovili su 1350 francuzkih vojnikov i odzeli 35 mašin-puškah

Na taljanskoj granici su taljani 12 ga, 13-ga i 14 ga februara pri Rombon zvanom mestu navali na naše čete, ali su svaki den biti bili. Na isonzonskom frontu iz štu-

kov strélaju taljani na naše vojnike, iz naših velikih stukov pak naši kanoneri na taljane.

Taljani su jako srditi na naše replane, koji su 12-ga o. m. na Ravennu, Kodigoru i Kavanellu bombe hitali Osobito pak 14 ga o. m. su naši replani mnogo kvara napravili taljanom vu varašu Majlandu. Ovdje je više naših zrakoplovov doletelo ober Majlanda, iz kojih su mnogo bombe doli metali naši vojniki. Vnogo hižah, kolodvora, kasarne, fabrike su bombe porušile i vužgale i okolo 250 osobah zaklale i oranile. Kvar, kojega su naši replani taljanom zrokuvali, izbiše više, kak 12 millionov korun. Na naše replane su taljani strelali, pak svoje zrakoplove poslali, ali svi naši replani su srečno vu svoje logore nazaj doleteli.

Taljani, da se osvetiju na kvaru, kojega su jim naši zrakoplovi zrokuvali, su proti Poli i proti Laibachu poslali svoje replane. I ovi su bombe hitali na te varaše, koje su dvě osobe vu Laibachu zaklale i dvě hiže vužgale. Ali taljanski replani nesu imeli sreću. Jednoga su pri Polji pogodili naši stuki, drugoga pak pri Laibachu. Ovi replani su vu naše ruke došli s jednim ofi cirom skup. koj je replana vodil.

Vu Aziji je prošli tjeden rus sreću imel. Čuda vremena je preslo, dok je od dobička mogel pisati. Vezda je vu pet dni dugo trajućoj bitki prevzel Erzerum zvanog festunga. Na naš tabor Erzerum nema nikakov upliv, niti pak rusov dobiček nikaj ne računa rusu, kaj se nas tiče. Rus je za volju engleza veliku vojsku poslat proti turčinu pri kaukazijskih planinah, ar turčin hoće odzeti Egiptoma od engleza.

Turski vojniki su vu Mezopotamiji nadvladali englezku vojsku, pak ju skoro do kraja vuistiili i rezeptli. Zbog toga je molil englez rusa, naj navali pri Kaukazušu na turčina, da bi oslabil. Ruski nadherceg Nikolaus, koj je predi glavni zapovednik bil onoj vojski, koja je proti nam i proti nemcu vojuvala i kakti takov sve bitke izgubil pri Karpatah, pak vu Galiciji i na nemškoj granici. Zbog toga je ruski car odzel od niego zapovedništvo, pak ga je poslat vu Kaukazuš proti turčinu. Do vezda je i tam

navěk bit bil, ali prošli tjeden se mu je sreća pokazala. Kuliko vojnikov je jeden, pak drugi pri Erzerumu izgubil, to se jošće nezna. Ali to je vre sigurno, da su turčini popustiti morali festunga Erzeruma, ar jih je proti rusu premalo bilo. Pri Erzerumu bude za ruse brzčas tak, kak je pri Premišlu bilo lani. I mi smo morali ostaviti festunga Premišla, ali za kratko vréme smo ga nazaj dobili, pak od Premišla 200 kilometrov daleko odirali ruse.

Vlada naša je jednu važnu naredbu dala van, koja se osobito poljodelce tiče vu vremenu tabora. Ovoj naredbi je cilj, da niti jedna mekota oranice neostane, da se nebi obdelala, pak da se nebi na njoj kaj povalo.

Moramo se strogo k ovoj naredbi držati ne samo zato, ar je to odredjeno, nego i zbog toga, ar svakomu na srcu mora ležati dobrobitje onih, koji se vu taboru vojuju za nas i za sreću čeloga orsaga i naroda koji se doma brinju i doma delaju za srećnu budućnost domovine.

Poljeg ove naredbe se taki mora vu svakoj občini jedna iz tri osobe sastojća komisiija vteljeliti. Ova komisiija se mora pobrinuti, da se na polju svake občine sva dela opravljaju. Komisiija pazi na to, da se sva poljodeljska sila na odeljavanje polja hasnuje. Koj više konjov, krav, ili volov ima, kak bi si za obdelavanje svojih zemljah potrebuval, mora ove drugim na pomoć dati, a najpredi onim, kojih zemlje su zaostale zbog toga, ar su vu tabor morali oditi. Za tem vu redu za zemlje malodobnih, ženskih, nemogućnih i siromašneših ljudih, koji su prisiljeni na pomoć.

Za obdelavanje tudjih oranicah oni, koji su pomagali, budu nagradu dobili, ili vu težakih silah, ili vu penezi. Koj bi se protivil ovoj naredbi, pak nebi učinil ono, kaj naredbe, ili komisiija odredi, on bude do 600 korun globom i do dva meseca trajućom reštom kaštiguvan.

Vu Medjimurju je i do vezda ta navada vladala, da je jeden gospodar drugomu pomagal, ako je vu sili bil pri oranju, pri žetvi, pri košnji, ili v kakvim goder gospodarstvenim poslu, pak za to ufati se mo-

remo, da bude svaki svojemu susedu, ili poznancu na pomoc, ako bi to potrebno bilo.

Najnovesi glasi, koje smo dobili iz tabora su sledeci:

Nemski luftbaloni su opet na englezke varase navalili 21-ga februara. Na Lovens-toft varasa su 17 bombe a na Valmer varasa 6 bombe hitili. Vise hiz su bombe vunistile i ljudih zaklale.

Pri Tarnopolu su rusi 18 vur dugo strelali na nase sance. Nasi veliki stuki su njim s velikom jakostjom odgovarjali. Za tam je rusko pesactvo 20 ga o. m. navalilo na nase cete, ali nase masin-puske su ruse postrelale. Vu tem vremenu se je jeden ruski zdigel vu zrak, da pogledne, kak su nasi seregi jaki. Nas jeden replan je to spazil, pak se je i on zdigel, pucal na rusko ga replana i srečno pogodil ga. Ruski replan je izgorel, a vu njem se nahadjaju dva vojniki su mrtvi opali iz visine na zemlju.

Vu Galiciji su vezda izracunali one kvare, koje je rus lani tam napravil: Vu 1267 selu i 110 varasu su rusi vuzgali, ili drugač vunistili 64 jezer i 40 hizah, 113 jezer i 324 gospodarstvenih stanjah. Bez stana je ostalo 58 jezer i 225 familijah. Gda su rusi iztirani bili iz Galicije, nasi su ovim familijani barake napravili, gde su se potegnuti mogli. Premislimo si, da bi i pri nas tak zlo bilo, ako se nasi vitezi nebi tak hrabro vojuvali proti rusu, srbu i talijanu.

Nemci pri Ipernu.

Berliner Tageblatt novine pišuju od nemcov, kak pri Ipernu vojujeju. Februara 15-ga su počele nemške cete napredovati pateg Ipern, Comines željeznice i pateg Ipern čatorne i odmah navaljati se na skorom kilometer široku jako močno englezku poziciju, koju je neprijatelj više mesecov zidal, kopal i svakoiacki objačil.

Nemski front je pod jednim bregu bil naravnini i naj važnesi pont je tak zvani 60 ti brezuljek bil. Ovoga brezuljka za onu vreme nemci su s bombami prevzeli od englezov. Od potlam englezi višeput su probali ovoga važnoga brezuljka, iz kojega je celo okolicu videti, nemcom iz ruk strgati, ali ne su mogli. Brezuljek je nemcom zas-talno ostal.

Englezka linija od nemške linije svigdi je skorom na 30, do petdeset metrov dalko. Nemski i englezki droti skorom se skup tesčiju. Englezi nekoji meter niže stojiju, kak nemci i nemci su pateg toga navék vu deždovnim vremenu vu takvim položaju, da skup nabrano vodu vu englezke jarke moreju spustiti. Nemci se pojednooma samo nato trsju, da engleze k jedni grabistisneju i na ovim teritoriumu nekoji falat šume prevzemeju od englezov.

Minuci tijeden nemski stuki iz boka su počeli strélati englezke pozicije. Ovu iako spametno skup slozeno navalivanje lépi uspjeh je doneslo nemcom. Nemski granati zakopali su neprijateljske jarke i branitelje jarkov skorom do jednoga poklali. Vu ovim položaju nemci kak stréla hitro su vu englezke jarke dosli i prevzeli su je.

Englezi još on dan navečer nazat su šiel zadobiti zgublene jarke, ali nemci već su se tam zakopali i takov ogenj spuščali na engleze, da su niti zmeta ne mogli.

Potlana za dvé vure englezi još jedenput su na šturmu išli s puno veksom močjom, ali opet su drugo ne postigli, negda su vnozina ljudstva zgubili. Zatem su se nazat potegnuli i mir su dali nemcom.

Kak stojimo pri Strypi?

Vu službenih prijavah zadno vreme višeput čitamo, da vu Ishodni Galiciji dan na dan su bitke med patrolami. Te pak i laikus more prerazmiti, da tam, gde već više kak pol leta odzaja za drotom stojeći boj traja, da ove patroske bitke nikak su ne potrebne. Jako zanemita stvar je to i probali budemo rezolnaciiti, zakaj je to.

Vu ovim boju gde se samo branimo, tehnika tak se je već rezvila vu svaki stvari, da to niti prerazmiti nemoremo. Koj je samo pred šestimi meseci mislil, da on vu boju sve položaje pozna i da on već nema se nikaj vučiti, on se nebi sad spoznal vu ovih labirintih kak su vre jarki sim—tam tak rekuč bez svakoga reda skopani i zdroti prepleteni. Mi samo to vidimo, da neprijatelj s nikakvom močjom nemore vu ove labirinte vđrti, barem orijacki aldov je već donesel vu krvi.

Negda se pripeti, da do jarkov dojdeju, ali onda tam tak zablodiju, da nikud, nikam neznaju, změšaju se med jarki i droti. Nato su vezda došli rusi. Dvapat su započeli ofenzivu i podjednoma su sturmali, ali to je samo rusom na strahoviten kvar bilo. Regimenti, divizije, bataljoni, čeli vojni sbori su se vunistili i mrtvi još i denes tak leziju med droti, kak kamenje na putu.

Ove šturme na osemsto, na jezero metrov zdalka su se počele i najvišeput već su stuki zgotovili s rusima predi, kak bi do drotov bili dosli. Tak veliki su bili zgubički, da niti rus je već to bedastoču ne mogel dalje tirati. Sad su novu taktiku započeli.

Ova taktika je to: pomalem napredovati. Iz glavnih jarkov predsobom menjše jarke kopaju ponoči. Dan, na dan više jarkov skopaju i jedno noč samo još jedno stěnu moraju predrti i opet imaju jeden glavni jarek. Iz ovoga jarka opet tak pomalem kopaju dalje i opet vu novi poziciji se nastaniju. Tak samo jedeput tak dalko, tojest tak blizu naših pozicijah dojdeju, da odovud odmah moreju na šturmu iti.

Nasi dan, na dan vidiju ovu lukavno delo i daju jim mira. Znamo, da neje vu stumblu do kraja vrhnje.

Jerbo prvič ovo nočno delo s velikim strělanjom i dosta s velikim zgubičkom ide. Barem to neje tak strahoviten zgubiček, itak ako za dva tijedna to skup zračunaju, moreju videti, da stakvim zgubičkom bat-rivno bi bili mogli na šturmu iti.

Drugoč pak, kuliko je k našim bliže rus, tuliko su i nasi bliže rusa. Tretijput pak, vu ovih naprě porijenih jarkih su s veksinoma samo patrole. Sad ako našim vpamet opadne, da patrolu pošleju vun, onda naprě porijeni jarek ravno dobro doj-de za nase.

Ako pak previdiju nasi, da već su pre-več blizu došli rusi svojem i jarki, onda ponoči navaliju se nasi na ruse, pretiraju je iz jarkov i jarke nazat zarušiju. To su ove bitke spatrolami, iz kojih se službena prijava tulikoput zmisli.

Pred Zalezczyk varasom još tam stoji ruska ofenziva, gde se je 1915. marcijusa 21-ga započela. Vu varasu vnogo kvare su napravili rusi. Odsnutrašnjega varasa su vuzgali i porobili. Zidove su pretirali vu Jezijerzan. Pod bitkom vnogo kugljih je vu varas opalo i vnogo stanovnikov potuklo. Svakoga muzkarca su sobom odvleкли rusi. Višeput su dosli ruski zrakoplivci i bombe su hitali na varas, bombe ne su velikoga kvare napravile. Vu varasu su samo naj-siromaskeši stanovnici ostali, ove nasa sol-dacija podpira i hrani. Gimnazije i prepa-randiju su zaprli, pokedob su rusi ove dvé škole porobili. Samo vu jedni mali pučki školi vučiju. Vu varas je jako teško stroška spravlati, jerbo to samo od Cerno-vica moreju voziti. Varas je takov, kak dabi ga potres bil porušil. Rusi skorom sve su vunistili, kak je vre to ruska navada.

Bombardiranje talijanskih varasov.

Jeden kapitan, koj je nazočen bil na ovi zabavi, sledeće je povédal, kak su bombardirali Veronu i Schio talijanske varase:

— Talijani bombe su hitili na Triesst i na Miramare kaštelj, nasi zrakoplivci ne su jim šteli to duzni ostati. Vreme je zlo-često bilo. Od sevrta i od juga oblačno je bilo. Bregi su još čisti bili, ali vu Južnim-Tirolu jedno vuru se more vreme preobr-nuti. Jaj onomu zrakoplivcu, koj ne vidi od bregov vrhe. Još i s najbolšom slogom lahko se zabuši vu brěg. Ali itak smo zato sprobati šteli, kak bude to zislo. Na prvim zrakoplovu su imali jedno čerleno-bělo zas-tavu i tak smo se dospomenuli, kad budo s ovom zastavom mahali, to tuliko bude zlamenuvalo: »odmah nazat!« Dakle srečen put! Vu jedni minuti četiri zrakoplovi su se vu zrak zdigli. Velika meglja je nastala.

Vodja već je štel vun porinuti čerleno-bělo zastavu, ali tak zaran nazat oditi, nav-ěk srdostjom hodi. Naprě! proti Etsch do-lini. Od juga stojećih bregov, koje smo od početka boja talijanom posudili, počeli su nas pozdravlati. Ali ovi šrapnelli tak dalko su odnas pokali, da smo svrhu toga nikak-voga straha ne imali. Idemo proti Veroni. Verona je čutila, kaj se bude pripetilo i pod jeden veliki oblak se skrila.

Nikaj smo ne vidli, samo jako dalko jednoga breg, hajde proti jemo. Oblak se je malo reztrgel i spazili smo pod nami Verone festunga. Vun s bombami. Bombe su na soldacku kancelariju i na poštu opale.

Vidli smo, da su bombe se sprožile i črni dim se vlekul vu zrak. Trinajst bom-bih smo hitili, dvanajst su trofile vu cilj, jedna je vu Etsch vodu opala. Iz festunga počeli su strélati. Jeden šrapnell na sto ko-rakov za jednim zrakoplovom se je spro-žil. Ravno smo dalje šteli iti, kad su još tri zrakoplovi zanami doleteli, da do kraja zversšiju naš posel.

Tak visoku smo se zdigli, da jeden s med nas morsk i beteg je dobil, jednomu pak se je iz nosa krv spustila. Na granici opet su neprijateljski stuki počeli nanas strélati, zatem pak smo bez svake falinge dimo došli. Za dva dni smo stopram čuli, da tridesetpet mrtvih je ostalo, med njimi jeden professor, jeden batalijon zapovednik, dvajstidevet jako i devetnajst lahko raje-

nih. Na glavni postji sve telefondrote smo spretnjali, vu festungo takodjer su bombe veliki kvar napravile.

Ober Schio varaša. — Još je kmica bila, kad smo na zrakoplovtrg išli. Jeden s med nas počel je popévati, mi svi za jim. Tam smo malo zajtrekovali i s probali smo motore. Tri zrakoplovi su se vu zrak spustili. Dvéjezeropetsto metrov visoko smo se zdigli, jerbo prék dvé jezero metrov visokih bregov smo morali leteti, na bregu stojeći talijanski štuki pak su jako serđiti na magjarske fiće.

Na sreću jeden oblak se je med nas i med brég spustil. Prék Alpešov, tam de se talijanska dolina počne, stoji Schio, s velikom štof fabrikom, to nam je bil cilj.

Dva drugi zrakoplovi su vu meglenim vremenu spred očima mi ođišli. Sam na svoju odgovornost sem išel dalje. Spustil sem se prék oblaka i pred menom je ležal varaš, koj néje znal, kaj ga čeka. Zastavil sem motora i stiha sem se doli spuščal. Na petsto metrov sem se spustil i najpredi sem jedno kolo napravil ober varaša. Dakle niže sem bil, kad od varaša né dalko stojeći bregi, na kojih su štuki naperjeni. Prva bomba je pred fabriku opala, druge su trofile fabriku.

Strahovitno su počeli strélati na zrakoplov i ja sem se žuril iz peklenjskoga kotla, vun na dolinu. Opet sem spustil motora i zišel sem vu veliko visinu. Samo jedna misel me je teršila, ali bude mogel taj peklenski put motor zderžati. Zrakoplov je puno bolši bil, kak onda, kad sem ga sprobal. Pajdaš mi je kazal béle oblaclece, gde su šrapneli pokali okolo mene. Kad sem dimo došel, onda sem si samo pre-mišlaval, kak sem mogel fertal vure létati med neprijateljskim ognju.

Človek mora i na sreću računati!

Iz špitala.

Jedna pésma mala
V špitalu pisana,
I vu »Medjimurju«
Svim je na glas dana.

Na rusku granicu
Pošji mi ju samo,
Tam me bude našlo
Tvo pismo žalostno.

Leto nam se piše
Devetatošestnajsto,
Vnogomu junaku
Jako je žalostno.

Ne čujem ja ovdí
Ftičice popévati,
Nit ne vidim ovdí
Rožmarin rezvijati.

Koji mora na to
Bojno polje iti,
Ota, staru majku
V žalosti oštajti.

Vu božičnih dněvih
Takaj vojujemo,
I za domovinu
Krvce prelěvamo.

Moju milu dragu
Stavil sam v žalosti,
Ali za to hočem
Doma si braniti.

Oh nesrečni srbi!
Kaj ste napravili?
Da ste nam kraljiča
Mladoga zaklali.

Domovinu moja
Na arcu mi leži,
Sragu ga budi, koj ve
Od teškoće beži.

Zemte dečki puške,
Bajnete vu ruke!
Pak s kuražom naprej!
Nebojte se muke!

Moja draga milo
Me je zapitala:
Povedi golub, kam ti
Budem list pisala?

Prelepu Magjarsku,
Domovinu našu,
Hočemo obraniti
Tijam do smrt našu.

Vu špitalu.

P. A. i D. A.

Švakojačke novosti.

— 44—51 létni moraju nuter rukovati. Pozsgai Miklós aflagat vu orsačkim saboru interpelěral je honvédsckoga ministra, ali nebi mogli 44—51 létni još jeden

čas, barem tak dugo doma ostati, doklam bi silneše protulětno delo doma obavili. Na ovu pitanje honvédsckí minister barun Hazay Samu ovak odgovoril:

— Istinu ima Pozsgai aflagat, gospodarstveno delo sad je najvažneše vu orsagu i korman sve napravi, da niti jeden koráčaj zemlje nebude prazno ostalo.

Kaj pak se toga tiče, da 44—51 létni nebi sad bili nuter pozvani, morem vam to reći, da sad to želju nemoremo zveršiti. Samo tuliko moremo vu ovim poslu napraviti, da svi oni, koji su molbenicu dali nuter, za »fölméntés« i molbenica još né je zvršena, moreju doma ostati i doma počekati, doklam na molbenicu nekakov glas dobiju. Takodjer dopustim i onim, kojim je već jedenput molbenica odhićena bila i znova su molbenicu poslali, da i oni doma moreju počekati tak dugo, doklam opet glas dobiju, kak jim stvar stoji.

Dakle poleg ovoga govora svi, kojim je odredjenu za nuter rukovati za vremena se moraju prejaviti i nuter ođiti s vun onih, koji su molbenicu poslali.

— Francuzi su doli strelili jednoga Zeppelina. Francuzi su opet počeli veksi boj tirati vu zraku. Više zrakoplovov su na front poslali, koji skorom podjednoma su vu zraku. Od paró šume na sever i na champagnei frontu višeput su velike bitke bile. Februara 23-ga pak su i jednoga Zeppelina doli strelili. Zeppelin proti St. Menehould je letel, kad su ga francuzi spazili, odmah su na jednim automobilu za njim se povratili. Na automobilu za ov cilj jeden stuk je složeni. Jedna zereča kuglja dostigla je Zeppelina, vužgala ga je i Zeppelin goreći je doli opal.

Štém su nemci vu ćelim boju stopram tretjeja Zeppelina zgubili. Prvoga je jeden englezki zrakoplivac s bombom potrefil, pred sedmimi meseci na flandriai frontu. Ovdí su englezi tak vuništili s bombom Zeppelina, kak su naši Citta di Ferrara zvanoga talijanskoga luftbalona, tojest odagora su na Zeppelin bombu pustili. Drugi Zeppelin je L 19. bil, koj je vu -morje opal i najim bivše nemce King Stephen zvana englezka ladja néje štela obraniti. Tretji Zeppelin pak je sad ov bil, koj je né dalko od Pariša doli opal. Zeppelin je na večer okolo osme vure bez lampašov dvé jezero metrov visoku letel proti vetru. Kak su ga francuzi spazili, odmah su počeli nanjega strélati. Jeden granetlin trofil je balluna i vužgal ga je. Zeppelin je eksploděral i pomalem se je doli spuščal i predi je zgorel, kak bi na zemlju bil došel. Kad je doli opal, sve bombe su eksploděrale, koje su sobom imali.

Francuzke novine nikaj nepišuju, kaj se je s onimi pripetilo, koji su na Zeppelinu bili.

— Nemške pod vodom plivajuće ladje. Februara zadnje dane bude leto dan, da su nemci pod vodom započeli boj proti Engleziji proti Francuzki. Jako se je nad tem svét čudil, kad su nemci to odlučili i sveposud za besno čekali, kaj bude stoga. Jedni su taki to mislili, da sad nemci za kratko vrěme sve ladje budo vuništili na morju. Samo za par tijeđnov su prevídli, da to pomalem ide, ali štém lepšim uspehom. Sad za jedno leto nam kaže statistika, kaj sve su nemške pod vodom plivajuće jadge napravile.

Nemške pod vodom plivajuće ladje jedno leto šeststotrinajst neprijateljskih ladjih su potopile i štém strahoviten kvar zrokuvale neprijateljnom. Jedna nemška pod vodom plivajuća ladja samo na jednim putu dvajstisedem ladjih na dno morja spravila. Jedna druga pod vodom plivajuća ladja pak je taj bravur napravila, da je vu La Manche catorni vlovila jedno englezko ladju koja je napujena bila svakojačkim živisom i od tirala ju je vu Zeebrúge nemško morskopostajališće. Jedna tretja nemška pod vodom plivajuća ladja pak je blizu Englezije vlovila jedno englezko ladju s municijum i ođtirala ju je opet vu jedno nemško morskopostajališće. Naj lepše pak je jedna četrtá pod vodom plivajuća ladja napravila. Amerikanska ladja vu Nemško je štela municiju pelati, ali englezi su ju na morju zastavili. Došla je nemška pod vodom plivajuća ladja, vlovila je englezku ladju, marinere je za oružarila i tak je amerikansku ladju obranila i bez svake falinge vu Nemško spravila.

Tak delaju nemške pod vodom plivajuće ladje, od kojih smo već tulikuput pisali, naprimer kad su Lussitanija zvano amerikansku ladju potopili, kad se je više ljudstva potopilo, kak na Titanicu.

— Strahovitna katastrofa poleg Salzburga. Februara dvajsetoga strahovitna katastrofa se je pripetila vu Salzburgu na Kocberiedel zvanim bregu. Zadnje dane veliki sněg je zapal i puti svi su zaprti bili. Vnogo soldaćije su vun odredili, da snega rezmećuju i pute popraviju. Veliki vihri su bili i iz dvé jezero metrov visokih bregov više lavinih je doli opalo. Vu jedni mesti straho su bili, da lavina na željeznicki put opadne i ovoga proti talijanskomu vodećega puta zapre. Dvajsetoga pri Kocberiedel zvanim bregu su soldati delali. Jedenput se samo strahovitno pokanje čuje, sněg je sve pred sobom sporušil, lavina staro drevje i velike pećine spotrla.

Nekoji soldati, koji su tam delali vušli su vu jedno hižu. Orijaška lavina opala je na ovu hižu i tak ju je zdrobila, kak jajce. Sněg je zakopal sve one, koji su vu ovi hiži bili. Od svih stranih odmah su na lice mesta išli i počeli su snega raskapati. Potlam su još na pomoć došli iz Salzburga, Bischosholena, Halleina i Golinga svi s lopatami, da zarušene i zakopane soldate vun skopaju. Prvo vuru četerdesetčetiri mrtvih i vnogo pležeranih su vun skopali.

Mrtve su kre puta polegli i spokropcami pokril. Pležerane pak su na šraglaj na prvi kolodvor znosili i odonud poslali su je po željeznici vu Bischofshon vu špital. Na večer ob deveti vuri već je četerdesetdevet pležeranih ležalo vu špitalu. Večer s baklami su svétili i dale su raskopavali snega. Još jedenajst mrtvih su našli. Sad su već petdesetpet mrtvih vun skopali. Strobentami iz scěle okolice skup su pozvali soldaćiju, da preraćunaju, sto se fali. Na viziti još trideset soldatov je falilo. Ove išćuju, ali još su je né našli.

Drugi ćeli dan su dalje kopali snega i našli su još i ove trideset, ali žali bože, niti jeden je né živ ostal. Kak potlašnji telegrami javiju, sve skupa osemdesetšest mrtvih su ispod snega vun skopali.

Takva nesreća vu Tirolu višeput se pripeti, negda lavina na obćino se skutura i ćelo obćinu poruši i stanovnike spokole.

KAJ JE NOVOGA ?

— **Ženitba.** Grünwald Illés dr. csáktornyaíski nadrabín danas poslie podne ob 3 1/2 uri priseci vječno vjernost u izraelita bogomolju Strausz Sandor csáktornyaíski knjižar i od naše novin izdatelj kćeri, Ríkica gospodjici.

— **Doli streljeni zrakoplov.** Talijani su povrnuti šteli našim zrakoplivcom za Majland i došli su nas pohadjat, da nam Polu bombardiraju. Poslali su jednoga velikoga zrakoplova, kad je ober Pole se počel verteti, spržili su se naši skríti štuki i zrakoplov je vu morje opal. Jednoga kapitana i jednoga lejtinanta, koji su na zrakoplovu bili, naši su zarobili.

— **Dvajstipet milijun dollarov na mir.** Ford ameríkanski millijardus, koj se najviše trsi, da mir nastane, vu jedni sednici obečal je, da dvajstipet milijun dollarov bude dal na ov cilj. Ford je apostol mira.

— **Povodnja vu Bessarabiji.** Iz Bukaresta pišeju, da Dunaj se je tak nadul, da je vu Bessarabiji i vu Dobrudzi oriaški falat zemlje oblejal i strahoviten kvar napravil. Samo vu Bessarabiji već kak petdeset kvadrat kilometrov je pod vodom. Iz Dobrudze na stotine stanovnikov je moralo pobeći i samo najsilneše stvari su mogli sobom zeti.

— **Nikita vu Švajc ide.** Francuzi nepostužuju tak Nikitu, kak je on to mislil, kad je vu Francuzku pobēgel, svrho toga odlučil je, da ostavi Francuzku zemlju i vu Švajc se preseli. Na nikakov način neće vu Francuzkim počekati, doklam bi boju konec bil. Već je štel vu Ameriku oditi, ali ta su ga nē šteli pustiti.

Ruski car je tak srdit na Nikitu, da i svojega poslanika je nazat pozval iz Nikitovoga dvora.

— **Essad baša vu Korfu ide.** Talijanske novine pišeju, da Essad baša prepjavla se, da vu Korfu odputuje, nekoji njegvi kufri i paki već su poslani vu Korfu. One albanske čete, kojim je Essad baša zapovednik, takodjer vu Korfu budo isle i tam je med srbske regimente rezedeliju. Essad baša vno go srbskih oficirov je s medalijami nagradil.

Korfuinski ostrak-magjarski konzul vusel je iz Korfu varaša, barem su francuzki jako strogo pazili nanjega. Konzul sva važna pisma je sobom odnesel.

— **Mi čutimo boli samo kroz živce,** nosioce svih osjećaja. Sto slabiji živci, to strašnji bolni osjećaj. Ljudi jakih živaca ne osjećaju boli ili ih vrlo neznatno osjećaju. Trenjem sa Fellerovim boli ublažujućim. »Elza fluidom« jačaju se živci te time nastaju neosjetljivi za boli. Ujedno se ali i boli odstranjuju sa »Elza fluidom«. 12 boca ovog liječnički preporučenog kućnog sredstva šalje franko samo za 6 krunas liječnik E. V. Feller, Stubica, centrala br. 124 (Hrvatska). Preko 100.000 zahvalnica. (es)

— **Kuliko košta boj?** Jedne zürichske novine zračunale su, kuliko košta dovezda boj. Poleg ovoga računa od bojnih stroškov na jedno magjarsko osobu 217 frankov dojde, na jednoga austriancana 324 frankov, na jednoga nemca 473 frankov, na jednoga francuza 708 frankov i na jednoga engleza 786 frankov.

Lěpa svota je to, samo radi bi još i to

znali, kuliko pak na jednoga rusa spadne, jerbo to su ove novine pozabile zračunati.

— **Albanije već kak polovice je naše.** Pariške novine pišeju, da od Albanije već kak polovicu imaju ostraki i magjari. Soldati njivi pred Durazzom stojiju, jerbo već i odmorja jim lahko voziju stroška i municiju. Sad bi bilo potrebno, da sv skupa jednako bi nazočni bili vu Albaniji, najmre pak mi francuzi s dušum i tēlom moramo tam biti. Nadalje pak talijane šimfaju, koji nećeju tak napomoć biti antantu, kak bi morali, neg samo za svoj zosebni cilj vojujeju. Talijani na bojnom polju nikaj se nebriniju svojemi savezniki. Nē su šteli proti turčinom vojovati, nē su šteli vu Dardanelle iti s jednom rečjom talijani pozabili su već, da su naši savezniki.

Tak spišavleju naši neprijatelji sami odsebe.

— **Erzerum.** Vu Kaukazušu velike bitke trajaju po jako zločestim vremenu. Snēg je dva metre visoki. Na turski-ruski granici stoji Erzerum, starinski festung, kojega su turčini poleg taktike spraznili i rusom odustili. Rusi su vu Erzerumu nikaj drugo nē zaplienili, kak nekoji nevalani starinski štuk, koje su ktomu još turčini sportri. Od Erzeruma na zapad opet velika bitka bude. Turski seregi na Trapezunt-Ersingjan-Diarbekir liniji stojiju i čekaju kaukazuške ruske čete.

Iz toga vidimo, da nēje istina kak su to ruske novine pisale, da turske šerege su rusi pri Erzerumu čisto širom rezbili. Turčini pri Erzerumu čisto mali zgubiček su imali, jerbo već su predi odlučili, da Erzeruma ostaviju i tak su dosta vremena imali su vrēdnost vun spraviti. Nikolajevič je samo tuliko dobil, da nekoji kilometer je naprē došel, ali vu ovih bitkah opet je tuliko ljudstva zgubil, da je moral postati i počekati mora friške rezerve, da si podesetijene regimente spuni.

— **Samo talijani budo branili Valonu.** Talijanske i francuzke novine jednako pišeju, da Saloniki samo francuzi i englezi budo branili, talijani pak vu Valoni budo probali ostrag-magjarske šerege sportri. Istina, da to talijanov vno go bude koštalo, ali Englezija stēm bude nagradila Italiju, da ji faleše bude lapora računala.

— **Sto jezer rusov.** Jeden englezki general pregledal je ruskoga fronta vu Bessarabiji, zatem je tak prijavit svojemu kormanu, da barem su rusi od božiča više kak sto jezer vojnika zgubili i makar još sto jezer budo alduvali, magjarskoga frontanebudo mogli predtri.

Zanas je vu ovi prijavi samo to lěpo, da sami neprijatelji prepoznaju, kak smo jaki i kak pripravno čekamo svakoga neprijatelja.

— **Kpameti dojdeju talijani.** Vu Florenzu jednim talijanskim varašu nekoji mladiši po vulichah na glas su počeli šimfati Austria-Magjarsku. Kad su to spametneši čuli, s botami su se navalili na ove i dobro su je natukli. Mladiši na jedno kućiju su šteli vuji, ali kućijas nēje štel je gori pustiti. Ovdí su je dostigli i opet s botami su se nanje navalili. Med tem toga su i kućiju sportri i takva buna je nastala. da su žandari morali vun s rukovati i mir napraviti. Kad su s med buntarov nekoje polovili, opet je mir nastal. Na žandare iz revolverov su višeput sterlili.

Pěsem vojnička.

Zalostni bil denek I ta osma vura, Gda sem se rozdružil Od svojega dvora.	Vnoga majka stina Milo pregledava, Svoje suzne oči Zalostno zbrisava.
Onda sem odišel Vu Velku-Kanižu, Gde sem si ja našel Pušku i sabljicu.	Neplačite se za me Draga moja majka, Molte Boga za me Iz srca čistoga.
Poškica mi bude Moja stara majka, Sabllica mi bude Moja mila draga.	Drugač nemre biti, Moram ja oditi, I Ferenc Jožefa Zapoved zvršiti.
S kom budem ja branil Svetloga cesara, Svetloga cesara, Magjarskoga kralja.	Granati, šrapneli Vu zraku šumiju, Pak i drobne kuglje Med nas doletiju.
Onda sem ja došel Vu marškompaniju, A za tem odišel Vu tu rusku zemlju.	Svakojačke stice Lěpo su spēvale, Naše puške, kuglje Ruse su tirale.
Zadnu reč govoril Zalostnom svom majkom, S bratom i sestricom, Svojom rodbinicom	S Bogom mi ostante Zalostnom svojom majkom, Svigar naj bu s vami Jēzus i Marija.
Muraréthát.	Hammer Ferencz.

Urednikova pošta.

Opet smo više pšeme dobili od naših čitateljah, iz kojih se videti more, da naš medjimurski puk srce, dobru dušu i pamet ima k tomu, da pismeno izraziti zna ono, kaj lěpoga čuti i kaj dobroga misli. Osobito pak znamenita je ona ljubav prama Bogu, domovini i prama onim, koji vu taboru braniju granice naše mile domovine, od česa priposlane popěvke govoriuju. I na dalje treba, da piše puk medjimurski! Za to, koj lěpe miseli ima, naj si je slozi vu pšemu i naj jih pošle vu naše novine. Iz drage volje budemo one, nam poslone popěvke popravili, koje se popraviti daju. Samo na to prosimo naše čitatele, da takvoga, od česa su vre nekoji pisali vu svojih popěvkah, naj nam nepišeju. Nova mislenja radi primemo. Na dalje na znanje dajemo, da iz drugih novinah i knjigah nije slobodno popěvke, ili druge stive izpisati, pak nam poslati, tobož, da bi jih pošiljatelj izmislili, ar takvim pšemam nedamo mesto vu našim novinam.

Na novo smo dobili sledeće popěvke:

1. **Spričavanje mladoga Junaka.** (Szelenec. K. F.) Lěpo je od vas, da ste se spomenuli od vašega pajdasa, koj je na bojnom polju vumrl. Popěvka bude s popravkami izlazila.
2. **Stari vojnik vu robstvu.** (Drávidás. T. M.) Morti bude se dala ova pšema popraviti.
3. **Pěsem tugujuća.** (Tótszerdahely.) Lěpo je, da ste se iz pokojnoga, koj je na bojnom polju vumrl, izmislili. Ali redi vaše pšeme nikak ne pašeju. Nije moći popraviti. Iz vun toga pšema vaše je jednostavno spričavanje, koje je na sprevodu svaki dan moći čuti. Nekaj boljšega nam pošlite!
4. **Pšema od jednoga vojnika.** (Mura-Szentkerezst. Z. J.) I ta pšema je spričavanje, ali ipak ima vu njoj miseli od bojnog polja. Budemo ju vu novine deli.
5. **Pšema tugujuća.** (Ligetvár. C. E.) Malo je preduga, ali dost dobra. Na krajsje budemo ju vzeli, pak popravili, onda bude dobra za novine.
6. **Pěsem Junaka.** (Mura-Szent-Marton S. G.) Dobro je izmisljena. Izlazila bude.
7. **Pšema od kralja Petra.** (I. M. i Sz. V.) Na nikakvu vižu nepaše. Neda se popraviti. Probajte pšeme vaše na kakvu vižu popěvati, onda budu se redi slagali.
8. **Od mazuških regrutov.** (Amstetten. P. y. i K. V.) Verzuši su dobri, ali nikakve nove miseli nisu vu njih. Ono, od česa vi popěvate, je vre vno drugi pisal vu »Medjimurje« s ovimi reči, kak ste vi vašu pšemu slozili. Prosimo nekaj novoga!
9. **Vu bečkom špitalu.** (L. A.) Redi se neslazeju. Popraviti se neda. Nemremo ju vu novine deti.
10. **Spričavanje od prijatelja.** (K. P.) Morti bude moguće i mortu bude vrēdno popraviti, ar se negdi, negdi i nove miseli najdeju vu popěvki.
11. **Pšema taborska i Pozdrav iz Horvatske.** (Varaždinske-Toplice T. J.) Obedvē pšeme su lěpe dobre za naše novine. Za vaš pozdrav, kojega ste vu vašoj pšemi za magjare poslali, najlěpša hvala! Svim akupa lěpi pozdrav!

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	32—
Rozs	Hrř	25—
Arpa	Ječmen	25—
Zab	Zob	24—
Kukorica uj	Kuruza suha	27—
Fehér bab uj	Grah beli	40—
Sárga bab	Grah zuti	40—
Vegyes bab	Grah zmešen	40—
Kendermag	Konopljeno seme	50—
Lenmag	Len	50—
Tökmag	Košnice	90—
Bükköny	Grahorka	35—

Toroköblítőnek használva a fájdalomcsillapító, oldó hatású
Feller-féle

„ELSA-FLUID”
megkönnyebbíti
a lélekzést.

12 üveg hérmertve 6 korona
Feller V. Jenő gyógyszerész-
nél, Stubica, Centrale 124. sz.
(Zágrábmegye). — Több mint
= 100.000 köszönőlevél. =

**Egy nyomdász
és egy
papírkereskedő tanuló
felvétetik**
Strausz Sándor
könyv- és papírkereskedésében, könyv-
nyomdájában Csáktornyan.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

SZAVATOLT
VALÓDI
BORPÁRLAT

CAMIS ÉS STOCK GÖZ-
pároló telepéből Barcola

COGNAC-GÖZFÖZ-
DE, ÁLLANDÓ HI-
VATAL. VEGYI EL-
LENŐRZÉS ALATT

519 85-86

KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

KISASSZONY,

ki a magyar és német nyelvet
úgy írásban, mint szóban töké-
letesen bírja, valamint a ma-
gyar és német gyorsírásban
járta, levelező osztályba azon-
= nali belépésre kerestetik. =
Ajánlatok a fizetési igényekkel
= alábbi címre küldendők: =

ALOIS LEITNER, Eisengrosshandlung
Varaždin.

566 3-3

VILÁGHÁBORU

legújabb

TÉRKÉPEI

(Európa, Balkán, Orosz-
ország, Franciaország, Tö-
rökország és Olaszország)

különtéle kiadás-
ban és nagyság-
ban kaphatók

Fischel F. (Strausz Sándor)
könyv- és papírkeres-
kedése Csáktornya.

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
a rovatan díjmentesen
közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét
a rovatan díjmentesen
közöljük

Börkereskedő:
Mayer Testvérek Csáktornya
Borbély és fodrász:
Mádasdi Nándor Csáktornya
Mik Szilárd Csáktornya
**Mézeskalácsos és v'asz-
gyertyaöntő:**
Tihanyi Mihály Damása
Butorraktár:
Horák Ödön (butor- és
kopersóraktár) Csáktornya
Cipész:
Kelemen Sándor, férfi és női cipész
Csáktornya, városbáz épület
Divatáruház:
Liszt és Brodnyák Stridóvár
Fényképész:
Ifj. Kovács István Csáktornya
Férfi szabó:
Ivácsics Ignác Csáktornya
Bedics Ferenc Csáktornya

Fűszerkereskedés:
Mayercsák Béla (kőszén,
fuszén, magvak és a
»Műtrágyát Értékesítő-
Szövetkezet« raktára
Gráner Testvérek Csáktornya
Mráz J. Csáktornya
Deutsch Salamon Csáktornya
Hirschsohn Henrik Csáktornya
Strábia Testvérek Csáktornya
Deutsch Rezső Kiszabadka
Toplák György Drávasiklós
Kávéház:
Prückler K. Zrínyi kávéháza Csáktornya
Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya
Kötélgyártó:
Dornik Rezső Csáktornya
Kőfaragó és sírkőkészítő:
Tersztenyák Bódog Csáktornya
Mészáros:
Antonovics József Csáktornya
Órás- és ékszerész:
Pollák Bernát Varaždin

Pezsgőgyár:
Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya
Pék:
Petrics Viktor Csáktornya
Petrics Ágoston Csáktornya
Szállító és deszkakereskedő:
Löbl Mór és Fia Csáktornya
**Uri- és nőidivat, játék- és
diszmuárú:**
Kelemen Béla Csáktornya
Vaskereskedés:
Beryák Károly utóda Csáktornya
Binder Károly Csáktornya
Prostenik Gusztáv Csáktornya
Vendéglők:
Prückler Károly Csáktornya
Pecornik Ottó Csáktornya
Hencsey Gábor Csáktornya
Antonovics József Csáktornya
Budai József Csáktornya
Horváth Mihály (Fehér
galamb) Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya

Kelemen Imre Csáktornya
Prusátz Alajos Csáktornya
Deutsch Szegmond Csáktornya
Schlesinger Mór Csáktornya
Bagola István vendéglője Csáktornya
»A vasúthoz« Csáktornya
Singer Salamon Csáktornya
Sójtóry János Drávanagyfalu
Novák József Drávanagyfalu
Deutsch Adolf, nagyv. Drávaszárhely
Kovács Mihály korcam. Drávaszárhely
Leitmann Bálint Szentilona
Feigelstock András Budapest, VII., Klau-
zál-tér 13.
Kozják Mihály Kiszabadka
Baumhack Rezső Szentilona
Reiner János Rácánizsa
vegyeskereskedés, Petánczi savanyúvíz
központi raktár és szállítási vállalat
Hódosi Vilmos déli vasúti
vendéglős Csáktornya
Spitzer Elek vegyeskeresk. Puztafa
és korcmáros
Vászonkereskedő:
Szivoncsik Antal Csáktornya